

Examenreglement

Diploma Eerste Hulp (DEH)

als aanvulling op het
Algemeen Examenreglement
inclusief eindtermen

© 2013

Voorwoord

Dit document is met de grootst mogelijke zorg samengesteld om te dienen als raamwerk voor de examens die onder de verantwoordelijkheid van Het Oranje Kruis worden afgenomen. Wellicht ten overvloede zij hier expliciet vermeld dat alle examenreglementen uitsluitend betrekking hebben op examens, georganiseerd door of namens Het Oranje Kruis.

Inleiding

Dit examenreglement Eerste Hulp is een aanvulling op het Algemeen Examenreglement van Het Oranje Kruis. Hierin zijn de rechten en plichten van de kandidaten, Het Oranje Kruis en andere belanghebbenden ten aanzien van de examinering en diplomering vastgelegd.

Het actuele examenreglement is gepubliceerd op de website van Het Oranje Kruis:

www.hetoranjekruis.nl.

Het onderwijs dat aan het diploma van dit examenreglement ten grondslag ligt, werkt volgens de uitgangspunten van Het Oranje Kruis, zoals gepubliceerd in de laatste druk van Het Oranje Kruis Boekje. Het gaat niet om alleen het verwerven van kennis. De visie van Het Oranje Kruis op gediplomeerde eerstehulpverleners is dat zij zich de bijbehorende kennis en vaardigheden eigen maken en deze onderhouden. Dat zij hun kennis in het dagelijks leven, in het beroep, binnen de vereniging of instelling alswel buiten, in de openbare ruimte kunnen toepassen als dit nodig is. Hierbij past de bereidheid om mensen in nood te helpen en het inzicht het verschil te kunnen maken bij zowel kleine letsels, als bij zaken van leven-of-dood. Het gaat om het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en houding. Pas als deze vier onderdelen bij het examen getoond worden, is iemand competent als eerstehulpverlener.

De competenties van de eerste hulpverlener worden vastgesteld door middel van een praktijkexamen, waarbij zowel het inzicht, de vaardigheden houding en theoretische kennis van de kandidaat hulpverlener worden beoordeeld. Deze beoordeling wordt gedaan door onafhankelijke deskundigen, aan de hand van de eindtermen, die zijn ontleend aan de laatste druk van Het Oranje Kruis.

Versiebeheer:

Laatste wijziging op 16 maart 2015 betreft pagina 5 stopzetten examen

1 Algemene bepalingen

1.1 Aanmelding

Tot een examen kunnen maximaal twaalf kandidaten per dagdeel worden toegelaten. Per dagdeel en per twee samenwerkende examinatoren mogen zonder voorafgaande toestemming van Het Oranje Kruis niet meer dan twaalf kandidaten worden geëxamineerd. Om een examen(-onderdeel) te kunnen laten doorgaan zijn minimaal vijf aanmeldingen voor kandidaten vereist.

In tegenstelling tot het bepaalde in art. 1.4 van het Algemeen Examenreglement is het toegestaan om aan te melden tussen vier en twee weken voor de verlangde examendatum door middel van een spoedprocedure, met inachtneming van het minimum- en maximaal aantal kandidaten. Bij gebruikmaking van deze spoedprocedure geldt een speciaal, hoger tarief per kandidaat.

In het geval een examen binnen twee weken en uiterlijk 48 uur voor de examendatum moet worden gerealiseerd is er sprake van een uitzondering en geldt de zogenaamde urgentieprocedure.

De hieraan gekoppelde hogere tarieven staan vermeld op de website: www.hetoranjekruis.nl.

1.2 De examenlocatie

In aanvulling op art. 1.6 van het Algemeen Examenreglement is bepaald dat de aanvrager van het examen zorg draagt voor de beschikbaarheid van één ruimte t.b.v. de examinering en één ruimte waarin de kandidaten kunnen wachten, uit het zicht en buiten gehoorsafstand van de examenruimte.

1.3 Examinatoren

Het examen wordt afgenomen door twee onafhankelijke examinatoren namens Het Oranje Kruis, waarvan één medisch examinator en één examinator Eerste Hulp die in het bezit is van het diploma Instructeur Eerste Hulp. De examinatoren worden bijgestaan door twee Lotusslachtoffers, die door de aanvrager zijn geselecteerd en worden betaald. Indien de examinatoren voor dezelfde aanvrager meer dan één dagdeel aansluitend examineren zorgt de aanvrager voor een eenvoudige maaltijd die de examinatoren in hun pauze kunnen nuttigen.

1.4 Het examenmateriaal

Opdat de aanvrager voor het examen voldoende van de juiste materialen beschikbaar heeft, is door Het Oranje Kruis een lijst van (verband-)materialen samengesteld die aanwezig behoren te zijn. Deze verbandmaterialen bevinden zich in de oorspronkelijke verpakking. De lijst is gepubliceerd op de website van Het Oranje Kruis. Het gaat bij het examen niet primair om de houdbaarheidsdatum van de (verband-)materialen.

1.5 De kosten van het examen

Per examen worden minimaal vijf kandidaten in rekening gebracht, ook indien er minder dan vijf kandidaten zijn aangemeld.

2 Het examen

2.1 Inhoud van het examen

Het examen wordt afgenomen volgens de laatste druk van het Oranje Kruis Boekje. Iedere kandidaat wordt getoetst volgens een vooraf vastgestelde examenserie, waarin steekproeven zijn opgenomen uit de gehele set eindtermen Eerste Hulp. De verschillende examenseries zijn qua zwaarte vergelijkbaar. Elke serie bevat (ongevals-)situaties, letsels en aandoeningen van alle onderdelen uit groepen 1 en 2 en van een selectie uit groep 3:

Groep 1 Vijf belangrijke punten; deze onderwerpen worden bij elke kandidaat beoordeeld:

- a) Vijf belangrijke punten.

Groep 2 Vitale functies; deze onderwerpen worden bij elke kandidaat beoordeeld:

- a) Stoornissen in het bewustzijn;
- b) Stoornissen in de ademhaling;
- c) Stoornissen in het bewustzijn en de ademhaling;
- d) Actieve bloedingen;
- e) Shock.

Groep 3 Letsels; van deze onderwerpen worden er bij elke kandidaat tenminste zes beoordeeld.

Eerste hulp bij:

- a) Uitwendige wonden (snijwonden, schaafwonden, splinterverwondingen, bijt- scheur- en krabwonden);
- b) Brandwonden (eerste-, tweede- en derdegraads brandwonden, chemische brandwonden);
- c) Elektriciteitsletsel;
- d) Kneuzingen en verstuikingen (toepassing ICE);
- e) Botbreuken en ontwrichtingen (gesloten botbreuk, open botbreuk, ontwrichting);
- f) Wervelletsel;
- g) Oogletsel (vuiltje in oog, doordringend voorwerp in oog, bijtende stof in oog, lasogen, stomp oogletsel);
- h) Neus- en oorletsel (bloedneus, voorwerp in neus, voorwerp in oor);
- i) Tandletsel (losse/afgebroken/uitgeslagen tand, tand door de lip);
- j) Oververhitting (hittekrimp, hitte-uitputting, hittestuwing, hitteberoerte);
- k) Onderkoeling (lichte onderkoeling, ernstige onderkoeling);
- l) Bevriezing (eerste-, tweede- en derdegraads bevriezing);
- m) Vergiftiging (via het spijsverteringskanaal, via de luchtwegen, via de huid);
- n) Steken en beten (insectensteken, tekenbeten, kwallensteken, slangenbeet).

De beoordeling van kennis, inzicht, vaardigheden en houding vindt plaats op basis van de set "eindtermen Eerste Hulp", zoals opgenomen in de bijlage onder artikel 5 van dit reglement.

2.2 Afname van het examen

Iedere kandidaat wordt gedurende 30 minuten individueel geëxamineerd. De kennis, het inzicht, de vaardigheden en de houding van de kandidaat worden beoordeeld aan de hand van gesimuleerde (ongevals-)situaties met een slachtoffer dat een bepaalde stoornis of een bepaald letsel vertoont. Het zwaartepunt van het examen ligt op de praktijk van de Eerste Hulpverlening. Handelingen uitgevoerd volgens Het Oranje Kruisboekje zijn altijd correct. In de overige gevallen wordt als norm gehanteerd dat de geboden eerste hulp effectief moet zijn. Dit is het geval wanneer het beoogde doel van de eerste hulp wordt bereikt. De theorievragen die door de examinator gesteld worden hebben betrekking op de praktijkopdrachten.

Het examen wordt afgenomen door een BIG-geregistreeerde medisch examinator en een examinator Eerste Hulp, die beide niet bij de opleiding van de kandidaten betrokken zijn, noch verbonden zijn aan de organisatie waar de examens afgenomen worden. De medisch examinator en de examinator Eerste Hulp worden per examen door Het Oranje Kruis geselecteerd. Zij worden geassisteerd door twee gediplomeerde Lotusslachtoffers.

De examenomstandigheden (examen- en wachtruimte, ruimte, diploma's en identiteit van de Lotusslachtoffers, verband- en hulpmiddelen) worden in de 30 minuten voorafgaand aan het examen door het examenteam gecontroleerd en indien nodig aangekaart. In het laatste geval krijgt de organisator gedurende maximaal een uur de gelegenheid de onvolkomenheid in orde te brengen. Is het niet mogelijk een en ander binnen die periode in orde brengen dan kan het examen geen doorgang vinden.

Wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft, kan het examen ook nadat het is begonnen door de examinatoren worden stopgezet of opgeschort. Dit is een uiterste maatregel die bij voorkeur in overleg met de afdeling Examinering wordt genomen.

2.3 Aangepaste examencondities

In aanvulling op art. 2.8 van het Algemeen Examenreglement is bepaald dat kandidaten met een verstandelijke of psychische beperking 50% examentijd extra krijgen, d.w.z. een totale examenduur van 45 minuten. De extra tijd wordt in overleg met de kandidaat en/of diens begeleider ingezet, hetzij aan het begin van het examen hetzij tussen de verschillende onderdelen. De extra tijd mag uitsluitend tussen de onderdelen of rondom het examen worden besteed, bijvoorbeeld om de kandidaat gerust te stellen of tot rust te laten komen. De handelingen zelf moeten namelijk in een adequaat tempo uitgevoerd worden, zeker daar waar elke seconde telt. De kandidaat krijgt dus, in afwijking van het bepaalde in art. 2.8 van het Algemeen Examenreglement, niet meer tijd dan kandidaten zonder verstandelijke of psychische beperking om een handeling te verrichten. Indien de kandidaat het examen niet binnen de verlengde tijd succesvol aflegt dan is er de mogelijkheid om van de effectief uitgevoerde handelingen een getuigschrift te ontvangen (zie ook onderstaand art. 2.5). Van kandidaten die van deze mogelijkheid gebruik willen maken moet dit bij de examenaanvraag worden gemeld.

2.4 Taakuitvoering Lotusslachtoffers

De Lotusslachtoffers beelden de te examineren stoornissen en letsels uit. Gezien de beperkte tijd kunnen niet alle stoornissen en letsels worden gegrimeerd. Bij een aantal zal het lotusslachtoffer alleen kunnen acteren. Stoornissen en letsels, die wel kunnen worden gegrimeerd en geacteerd zijn:

- Flauwte;
- Uitwendige wond aan arm of been;
- Uitwendige bloeding aan arm of been;
- Gesloten botbreuk;
- Open botbreuk;
- Verstuiking, kneuzing;
- Verslikking.

Bij het examen moeten deze stoornissen/letsels ook daadwerkelijk worden gegrimeerd. Aangezien het geven van buikstoten niet zonder risico is voor het Lotusslachtoffer behoeven de kandidaten tijdens het examen deze handgreep niet volledig uit te voeren. Zij moeten:

- De juiste plaats weten;
- De juiste handgreep op die plaats toepassen;
- De juiste positie ten opzichte van het slachtoffer innemen.

De beweging van buik naar rug bij een slachtoffer wordt op het examen getoetst. Als dit vele malen wordt gedaan is dit een te zware belasting van de rug van het Lotusslachtoffer. Het Lotusslachtoffer mag tijdens het examen meewerken aan een handeling die bij hem/haar voor ongemak zorgt. Alleen de plaatsing van de handen en de beweging worden op het examen beoordeeld. Een en ander naar het oordeel van de examinatoren, die daarbij het Lotusslachtoffer om advies vragen. Vóór het begin van het examen worden duidelijke afspraken gemaakt tussen de examinatoren en de Lotusslachtoffers over welke stoornissen/lletsels moeten worden uitgebeeld, de wijze waarop en de volgorde waarin, dit zal gebeuren. Dit laatste is met name voor de Lotusslachtoffers van belang in verband met de voorbereiding van de grime.

2.5 Examenresultaat

De kandidaat wordt competent verklaard als hij bij alle onderdelen uit groep 1 en 2 en tenminste bij 70% van de getoetste onderdelen uit groep 3 positief wordt beoordeeld. Op grond van deze competentverklaring geeft Het Oranje Kruis het Diploma Eerste Hulp af.

Direct na afloop van het examen maken de examinatoren de uitslag aan de kandidaten bekend. De uitslag is competent of niet-competent voor het Diploma Eerste Hulp. Bij de uitslag niet-competent dient een volgend examen opnieuw en volledig te worden afgelegd om alsnog voor het diploma Eerste Hulp in aanmerking te komen.

Aan een kandidaat die als gevolg van een chronisch lichamelijk of geestelijk gebrek niet in staat is om aan alle exameneisen te voldoen, maar voor het overige een geslaagd examen heeft afgelegd wordt een getuigschrift Eerste Hulp uitgereikt. Op dit getuigschrift worden de afgelegde onderdelen van het examen welke positief zijn beoordeeld vermeld. Het getuigschrift kan uitsluitend worden uitgereikt wanneer bij de aanvraag van het examen beperkingen van de kandidaat zijn aangegeven.

2.6 Examenarchief

De examendocumenten worden door Het Oranje Kruis per kandidaat beheerd in een archief en blijven beschikbaar tot twaalf maanden na diploma-afgifte of tot twaalf maanden nadat het laatste examenonderdeel is gedaan.

3 Het Diploma Eerste Hulp

3.1 Diplomerings

Uiterlijk vijftien werkdagen na examinering verzendt Het Oranje Kruis de diploma's van de competent bevonden kandidaten aan de aanvrager van het examen.

3.2 Geldigheid diploma

De geldigheid van het diploma Eerste Hulp is twee jaar na de datum van afgifte en kan steeds met twee jaar worden verlengd als men heeft aangetoond nog competent te zijn. Deze competentie wordt beoordeeld door een instructeur Eerste Hulp die tevens in het bezit is van een door de NRR erkend certificaat Instructeur BLS/AED. De instructeur Eerste Hulp (IEH) rapporteert schriftelijk de competentbevinding aan Het Oranje Kruis, waarna binnen vijftien werkdagen een nieuw diploma voor de betreffende kandidaat aan de instructeur Eerste Hulp wordt verzonden.

Indien later dan één kalendermaand na het verstrijken van de geldigheidsduur van het diploma hercertificering wordt aangevraagd zal Het Oranje Kruis het diploma voor een nieuwe geldigheidstermijn alsnog kunnen afgeven na hervalidatie en tegen extra kosten, zie:

www.hetoranjekruis.nl.

3.3 Diplomaregister

Alle door Het Oranje Kruis afgegeven diploma's Eerste Hulp zijn opgenomen in het diplomaregister van Het Oranje Kruis. Hierin staan onder meer vermeld de naam en de adresgegevens van de diplomahouders, de datum van diploma-afgifte en de gegevens van de aanvrager van het examen, aan wie de diploma's zijn verzonden. Het register wordt beheerd en beveiligd door Het Oranje Kruis in overeenstemming met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp).

4 Slotbepalingen

4.1 Strijdigheid van bepalingen

Indien enige bepaling uit dit examenreglement strijdig is met de bepalingen uit het Algemeen Examenreglement heeft de bepaling uit dit Aanvullende Examenreglement voorrang.

4.2 Citeertitel

Dit examenreglement kan worden aangehaald als het Examenreglement Eerste Hulp van Het Oranje Kruis. Op dit examenreglement kan een beroep worden gedaan zolang dit niet is vervangen door een ander examenreglement. Het geldende document staat te allen tijde vermeld op de website van Het Oranje Kruis: www.hetoranjekruis.nl.

4.3 Vaststelling

Dit examenreglement Diploma Eerste Hulp is vastgesteld als aanvulling op het Algemeen Examenreglement van Het Oranje Kruis door het bestuur van Het Oranje Kruis te Den Haag d.d. 29 maart 2013, na positieve advisering door het College van Deskundigen en treedt op 1 september 2013 in werking.

5 Bijlage

5.1 Eindtermen voor het Diploma Eerste Hulp

Vastgesteld d.d. 8 maart 2011 door het College van Deskundigen van Het Oranje Kruis, op basis van de 26ste druk van Het Oranje Kruis Boekje.

1. Definities

Wie en wat is de eerstehulpverlener?

Een eerstehulpverlener is diegene die in staat en bereid is met zijn beschikbare kennis, vaardigheden en ervaring een slachtoffer de noodzakelijke eerste hulp te verlenen. Hierbij moet vanzelfsprekend rekening worden gehouden met zijn mogelijkheden en de omstandigheden waarin hij zich bevindt. Een eerstehulpverlener met Het Oranje Kruis Diploma heeft de noodzakelijke kennis en vaardigheden voor het verlenen van eerste hulp. Ervaring wordt opgebouwd met het daadwerkelijk en regelmatig deelnemen aan oefeningen.

Wie is het slachtoffer?

Een slachtoffer is iemand die een acuut optredende, al of niet levensbedreigende stoornis in zijn lichamelijke en/of geestelijke gezondheidstoestand heeft en naar zijn oordeel of dat van zijn omgeving hulp nodig (een hulpvraag) heeft.

Wat is Eerste Hulp?

Eerste Hulp is de noodzakelijke hulp die – al of niet in afwachting van de georganiseerde professionele hulp – naar het oordeel van de eerstehulpverlener aan een slachtoffer moet worden verleend op een wijze die aansluit bij de professionele hulpverlening.

Het College van Deskundigen realiseert zich dat Eerste Hulp Bij Ongelukken (EHBO) een ingeburgerde term is in de Nederlandse samenleving. Niettemin beperkt deze term zich tot de eerste hulp aan ongevalsslachtoffers, terwijl eerste hulp zowel kwalitatief als kwantitatief voor meer slachtoffers in aanmerking komt. Daarom adviseert het College de EHBO'er voortaan eerstehulpverlener te noemen. In geschriften kan voorlopig nog worden geschreven "eerstehulpverlener (EHBO'er)".

Hierdoor vindt voor het Nederlandse taalgebied bovendien afstemming plaats met België, waar deze term wel al ingeburgerd is en met het Engelse en Franse taalgebied, waar de termen first aid respectievelijk premier secours worden gebruikt.

2. Wat moet de eerstehulpverlener kunnen en kennen?

De eerstehulpverlener zorgt ervoor dat een slachtoffer in zo goed mogelijke conditie aan de zorg van professionele deskundigen wordt overgedragen door verergering en uitbreiding van stoornissen en letsels, soms zelfs overlijden, te voorkomen en de kans op complicaties te verkleinen.

De eerstehulpverlener kan eenvoudige letsels zelf, dat wil zeggen definitief, behandelen.

De eerstehulpverlener weet dat de eerste hulp, zoals voorgeschreven door Het Oranje Kruis, in overeenstemming is met wat onder de beroepsbeoefenaren te doen gebruikelijk is en niet verder gaat dan de hulp die een leek, gezien vanuit geneeskundig oogpunt, verantwoord kan geven.

De eerstehulpverlener weet dat het verlenen van eerste hulp soms tot psychische nood kan leiden, zowel bij slachtoffers als bij hulpverleners, en dat dan opvang en begeleiding noodzakelijk zijn.

De eerstehulpverlener weet dat hij zelf verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de door hem verleende Eerste Hulp.

3. Eindtermen voor het Diploma Eerste Hulp

Bij het examen moet de kandidaat aan de onderstaande eindtermen van de groepen I. en II. voldoen en aan minimaal 70% van de geselecteerde zes eindtermen van groep III. om in het bezit te komen en te blijven van het diploma Eerste Hulp.

I. Vijf belangrijke punten

De vijf belangrijke punten zijn onderdeel van alle eindtermen van vitale functies en letsels.

Codes: kennis (K), herkenningsvaardigheid (HV), uitvoeringsvaardigheid (UV).

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Let op gevaar			
- De eerstehulpverlener heeft de kennis en vaardigheden om altijd eerst voor de veiligheid van zichzelf, medehulpverlener(s), omstand(er)s en slachtoffer(s) te zorgen om daarmee te voorkomen dat er nog meer slachtoffers vallen.	- Weet dat door gevaar het niet altijd mogelijk is om hulp te verlenen	K	
	- Herkent gevaren	HV	
	- Neemt maatregelen om gevaar weg te nemen	UV	Verkeer omleiden, beginnende brandjes blussen, elektriciteit uitschakelen
Ga na wat er is gebeurd en daarna wat iemand mankeert			
- De eerstehulpverlener heeft de kennis en vaardigheden om een slachtoffer te benaderen en in de juiste volgorde gegevens te verzamelen op grond waarvan kan worden geconcludeerd wat er is gebeurd en wat het slachtoffer mankeert.	- Herkent wat er gebeurd is - Zoekt in de juiste volgorde uit wat het slachtoffer mankeert	HV	
	- Beoordeelt het letsel door te kijken, te luisteren, te voelen en te vragen	UV	- Kijkt naar het ongeval (ongevalsmechanisme) en slachtoffer - Vraagt aan slachtoffer en/of omstanders wat er is gebeurd. - Beoordeelt eerst het bewustzijn/ abc, ernstig bloedverlies en daarna overig letsel

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Stel het slachtoffer gerust en zorg voor beschutting			
- De eerstehulpverlener heeft de kennis en vaardigheden het slachtoffer gerust te stellen en te beschermen tegen weersinvloeden	- Herkent gevaren van weersinvloeden	HV	
	- Stelt het slachtoffer gerust - Beschermt tegen weersinvloeden	UV	- Benadert slachtoffer, omstanders en andere hulpverleners met respect en is zorgzaam voor het slachtoffer (hulpverlenersattitude) - Gebruikt dekens - Beschermt tegen de warme zon
Zorg voor professionele hulp			
- De eerstehulpverlener heeft de kennis en vaardigheden om zo van toepassing professionele hulp in te schakelen	- Waarschuwt op het juiste moment professionele hulp	HV	- waarschuwt zelf of laat waarschuwen wanneer daar geen tijd voor is
	- Verzorgt wanneer professionele hulp nodig is: het waarschuwen, de opvang en de overdracht.	UV	- geeft bij melding aan 112 door wat er aan de hand is, hoeveel slachtoffers er zijn en waar de hulp nodig is - Vangt professionele hulpverleners op, zorgt zo nodig voor begeleiding naar het slachtoffer - Vertelt in de overdracht wat hij gedaan heeft en of er veranderingen zijn sinds de melding
Help het slachtoffer op de plaats waar hij ligt of zit			
- De eerstehulpverlener heeft de kennis en vaardigheden om het slachtoffer op de plaats zelf te helpen of zo nodig te verplaatsen	- Weet wanneer wel en wanneer niet te verplaatsen	K	
	- Verplaatst het slachtoffer	UV	- Voert de Rautek uit vanaf de grond en vanaf de stoel - Verplaatst ondersteunend

II. Vitale functies

Codes: kennis (K), herkenningsvaardigheid (HV), uitvoeringsvaardigheid (UV).

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Stoornissen in het bewustzijn			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij stoornissen in het bewustzijn	- Benoemt werking en belang van de vitale organen. Bewustzijn/ABC	K	
	- Herkent stoornissen in het bewustzijn - Herkent bewusteloosheid (geen reactie)	HV	
	- Beoordeelt het bewustzijn - Voorkomt / beperkt bewustzijnsverlies - Voorkomt / beperkt letsels	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Hanteert FAST bij een niet bewusteloos slachtoffer - Controleert het bewustzijn bij liggende slachtoffers met schudden aan de schouders en tegelijkertijd aanspreken - Draait bij niet reageren op de juiste manier vanaf de buik op de rug - Laat een staand of zittend slachtoffer liggen - Zorgt voor frisse lucht - Maakt klemmende kleding los - Laat een slachtoffer dat liggend snel bijkomt toch 10 minuten liggen - Geeft geen eten of drinken bij stoornissen in het bewustzijn - Geeft ruimte aan trekkingen/ gaat geen bewegingen tegen - Verwijdert gevaarlijke voorwerpen - Belt altijd 112 bij stoornissen in het bewustzijn

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Stoornissen in de ademhaling			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij stoornissen in de ademhaling.	- Benoemt werking en belang van de vitale organen. Bewustzijn/ABC - Noemt een aantal oorzaken van stoornissen in de ademhaling	K	
	Niet bewusteloos: - Herkent een vrije, en geheel of gedeeltelijk afgesloten luchtweg - Herkent bewustzijnsverlies bij luchtwegbelemmering Bewusteloos: - Herkent een normale ademhaling	HV	
	Niet bewusteloos - Beoordeelt de ademhaling - Maakt de luchtweg vrij bij een niet effectieve hoest Bewusteloos - Beoordeelt de ademhaling - Houdt de luchtweg vrij bij een normale ademhaling - Houdt rekening met wervelletsels	UV	Niet bewusteloos - Kijkt, luistert en vraagt (hebt u zich verslikt) bij de beoordeling van de ademhaling bij een niet bewusteloos slachtoffer - Geeft 5 slagen tussen de schouderbladen - Geeft 5 buikstoten (de handgreep van Heimlich) - Geeft i.p.v. Buikstoten borstcompressies bij zuigelingen (EHAK). Wisselt slagen en buikstoten (borstcompressies) af Bewusteloos - Hanteert de kinlift en kijkt, luistert en voelt om de ademhaling te beoordelen - Legt op de juiste manier in stabiele zijligging, - Controleert elke minuut de ademhaling en draait zo nodig terug naar rugligging Mogelijk wervelletsel - Houdt met de kinlift de luchtweg vrij - Draait vanaf de rug op de zij bij braken, bloedverlies in de mond en bij alleen laten

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Letsel van de luchtwegen			
	- Benoemt wat de juiste zij is bij stabiele zijligging	K	
	- Herkent letsel aan de luchtwegen: verbranding luchtweg, ribbreuk en doordringende borstwond	HV	
	- Ondersteunt het slachtoffer - verzorgt letsels	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Helpt bij het vinden van een zo comfortabel mogelijke houding - Legt het slachtoffer niet plat neer - Laat doordringende voorwerpen zitten en verbindt deze ondersteunend - Plakt een borstwond aan 3 zijden luchtdicht af
Ziekte van de luchtwegen			
	- Herkent ziekte aan de luchtwegen	HV	
	- Ondersteunt het slachtoffer	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Helpt bij het vinden van een zo comfortabel mogelijke houding - Legt het slachtoffer niet plat neer - Helpt bij het innemen van de eigen medicijnen <p>Te snelle ademhaling zonder lichamelijke oorzaak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leidt af - Laat alleen door de neus ademen - Laat voorovergebogen zitten

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Stoornis in het bewustzijn en de ademhaling			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om bij een bewusteloos slachtoffer zonder (normale) ademhaling een kunstmatige circulatie en ademhaling op gang te brengen en te houden.	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft verschillen aan tussen het geven van borstcompressies bij volwassenen, kinderen en zuigelingen - Geeft verschillen aan tussen het beademen van volwassenen, kinderen en zuigelingen - Benoemt wanneer met de reanimatie gestopt kan worden 	K	
	<ul style="list-style-type: none"> - Herkent circulatiestilstand aan de hand van het bewustzijn en de ademhaling. - Herkent een bewusteloos slachtoffer zonder (normale) ademhaling 	HV	
	<ul style="list-style-type: none"> - Reanimeert een bewusteloos slachtoffer zonder (normale) ademhaling - Wisselt elke 2 minuten af bij aanwezigheid van een tweede hulpverlener 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft kwalitatief goede borstcompressies - Geeft effectieve mond- op-mond beademing - Geeft het juiste aantal borstcompressies en beademingen - Onderbreekt zo min mogelijk de borstcompressies, wisselt vlot tussen borstcompressies en beademing - Geeft/neemt op het juiste moment over bij een tweede hulpverlener (start met borstcompressies) - Voert de snelle kantelmethode uit
AED			
	<ul style="list-style-type: none"> - Benoemt dat bij één hulpverlener de AED slechts gehaald wordt wanneer deze in de buurt is - Benoemt dat bij forse beharing geschoren moet worden, de borstkas droog moet zijn, er niet op sieraden, pacemakers of (medicijn)pleisters geplakt mag worden 	K	De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om bij een bewusteloos slachtoffer zonder (normale) ademhaling de AED te hanteren

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
	<ul style="list-style-type: none"> - Gebruikt de AED - Onderbreekt de borstcompressies zo min mogelijk 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft opdracht om de AED te halen - Zet bij aankomst onmiddellijk de AED aan en plakt de elektroden - Gaat zo mogelijk door met de borstcompressies tijdens het aansluiten van de AED - Plakt de elektroden op de juiste plaats: rechtsboven en linksonder. - Plakt bij kleine kinderen de elektroden voor achter (EHAK) - Aandrukken plakkers - Zorgt dat er geen contact is met het slachtoffer tijdens analyse door de AED - Gaat op aangeven van de AED tijdens het opladen door met de borstcompressies - Drukt onmiddellijk op de schokknop, wanneer de AED dit aangeeft - Zorgt dat er geen contact met het slachtoffer is tijdens de schok - Hervat onmiddellijk de borstcompressies na de schok of op aangeven van de AED
<i>Niet effectieve beademing</i>			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij een niet effectieve beademing.	- Herkent een niet effectieve beademing	HV	
	- Onderneemt actie bij een niet effectieve beademing	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Maakt de luchtweg vrij door het openen van de mond en zo nodig verwijderen van zichtbare voorwerpen. - Controleert de kinlift - Maakt knellende kleding los - Geeft niet meer dan 2 beademingen

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Actieve bloedingen			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij actieve bloedingen	<ul style="list-style-type: none"> - Vertelt wat het gevaar is van ernstig bloedverlies en welke verschijnselen daarbij kunnen optreden. - Legt uit waarom een actieve bloeding snel moet worden gestopt. 	K	
	- Herkent een actieve bloeding mede aan de hand van de ongevalssituatie	HV	
	- Stopt / beperkt een actieve bloeding	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Brengt het getroffen lichaamsdeel omhoog - Geeft druk rechtstreeks op de wond - Legt een wonddrukverband aan bestaande uit een dekverband, synthetische watten met een ideaalzwachtel / zelfklevende zwachtel of door het aanleggen van een traumazwachtel.
Shock			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om ontstaan en/of verergering van shock te voorkomen.	- Benoemt de meest voorkomende oorzaken van shock voor zover relevant voor de te verlenen eerste hulp.	K	
	- Herkent (dreigende) shock.	HV	
	- Voorkomt / beperkt shock	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Laat plat liggen - Beschermt tegen afkoelen; warmt niet actief op - Bestrijdt uitwendig bloedverlies - Geeft geen drinken

III. Letsels

Codes: kennis (K), herkenningsvaardigheid (HV), uitvoeringsvaardigheid (UV).

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Uitwendige wonden			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden eerste hulp te verlenen bij een uitwendige (open) wond.	<ul style="list-style-type: none"> - Vertelt wat de gevaren van een uitwendige (open) wond zijn - Legt uit wat besmetting, ontsteking en infectie zijn 	K	
	<ul style="list-style-type: none"> - Herkent een uitwendige (open) wond aan de hand van de ongevalsituatie en de verschijnselen - Bepaalt op grond van plaats, oorzaak, grootte en diepte van de wond en de kans op infectie en tetanus of het verantwoord is zelf de definitieve hulp te verlenen 	HV	
	<ul style="list-style-type: none"> - Beperkt verontreiniging / besmetting van wonden - Beperkt bloedverlies - Geeft rust en steun bij grotere wonden 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Reinigt eenvoudige wonden en dekt deze steriel af - Draagt handschoenen - Bedekt steriel grote of diepe wonden, verwondingen aan het gelaat en wonden als gevolg van een dieren- of mensenbeet - Duwt geen uitpuilende organen terug, maar dekt deze af met steriel niet verklevend gaas of (eventueel met schoon water nat gemaakte) katoenen driekante doek - Verwijdert diep zittende voorwerpen niet maar verbindt deze ondersteunend - Spoelt oppervlakkig zittende voorwerpen weg met water of verwijdert deze met een pincet - Gebruikt de juiste materialen wondpleister; steriel (niet verklevend) gaas en kleefpleister/ elastische zwachtel / zelfklevende zwachtel (eventueel traumazwachtel), (wond)snelverband, hechtstrips - Gebruikt splinterpincet - Geeft een mitella bij grotere wonden aan de arm

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Brandwonden			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij brandwonden	- Benoemt welke brandwonden professionele hulp behoeven - Benoemt gevaar brandwonden	K	
	- Herkent eerste-, tweede- of derdegraads brandwonden	HV	
	- Voorkomt of beperkt brandwonden - Beperkt verontreiniging / besmetting van wonden	UV	- Dooft vlammen - Verwijdert altijd schoenen en kleding bij chemische stoffen - Verwijdert bij andere brandwonden de vastzittende kleding niet - Koelt bij brandwonden minstens 10 minuten met lauw schoon water - Spoelt langdurig (minimaal 30 minuten) bij chemische stoffen - Dekt brandwonden(losjes) steriel of zo schoon mogelijk af - Laat blaren heel - Beschermt tegen afkoelen - Verwijdert sieraden
Elektriciteitsletsel			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij elektriciteitsletsel.	- Benoemt de gevaren van elektriciteit - Benoemt dat schade groter kan zijn dan in eerste instantie lijkt	K	
	- Reageert op stoornissen in de vitale functies. Bewustzijn/ABC	HV	
	- Voorkomt of beperkt letsel door elektriciteit	UV	- Schakelt de stroombron uit - Behandelt door elektriciteit ontstane letsels volgens desbetreffende richtlijn
Kneuzing en verstuiking			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij kneuzing en verstuiking.	- Herkent kneuzing of verstuiking	HV	

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomt verergering van het letsel - Beperkt de pijn: geeft rust en steun, laat het gewonde lichaamsdeel niet of zo min mogelijk bewegen 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Doet de schoen uit of laat dit doen door het slachtoffer, knipt zo nodig de veters door - Verwijdert sieraden van het gewonde lichaamsdeel - Houdt het gewonde lichaamsdeel hoog - Koelt gedurende 10 minuten - Legt een drukverband aan - Zwachtelt hand en pols - Zwachtelt voet en enkel
Botbreuken en ontwrichtingen			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij botbreuken en ontwrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> - Benoemt gevaren botbreuk of ontwrichting - Benoemt gevaar open botbreuk 	K	
	<ul style="list-style-type: none"> - Herkent botbreuk of ontwrichting 	HV	
	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomt verergering van het letsel - Beperkt de pijn: geeft rust en steun, laat het gewonde lichaamsdeel niet of zo min mogelijk bewegen 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Verwijdert sieraden van het gewonde lichaamsdeel - Dekt de wond (losjes) steriel af - Houdt het gewonde lichaamsdeel onbeweeglijk - Laat de arm door het slachtoffer zelf vasthouden - Legt een mitella aan bij letsel aan de onderarm - Legt een brede das aan bij letsel van de bovenarm - Gebruikt een dekenrol of vergelijkbaar
Wervelletfels			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij wervelletfels	<ul style="list-style-type: none"> - Noemt gevaren wervelletfel 	K	
	<ul style="list-style-type: none"> - Herkent wervelletfel ook door rekening te houden met het ongeval 	HV	

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
	- Voorkomt verergering van het letsel: laat het slachtoffer niet bewegen	UV	- Benadert aan de kant van het gezicht - Voorkomt bewegen - Stabiliseert het hoofd eventueel met de handgreep van Zäch - Houdt de luchtweg vrij door de kinlift - draait alleen van de rug in zijligging bij braken en/of bloedverlies in de mond en bij alleen laten - Beweegt het slachtoffer alleen bij gevaar
Oogletsels			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij oogletsels	- Herkent ernstig oogletsel	HV	
	- Helpt bij een vuiltje in het oog - Beperkt schade bij verbranding of een chemische stof	UV	- Verwijdert een loszittend vuiltje van het oogwit - Laat niet in het oog wrijven - Spoelt het oog bij verbranding of een chemische stof
Neus/oorletsels			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij neus-oorletsels	- Herkent een bloedneus - Herkent een voorwerp in de neus/oor	HV	
	- Beperkt het inslikken van bloed - Stelpt de neusbloeding - Helpt bij een voorwerp in neus of oor	UV	- Brengt in schrijvershouding - Laat de neus 1 keer snuiten, maar niet bij schedelletsel - Drukt 10 minuten dicht - Herhaalt eventueel het dichtdrukken - Gebruikt geen neustampons - Laat snuiten bij een voorwerp in de neus - Druppelt bij een insect in het oor

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
Tandletsels			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij tandletsels	- Herkent tandletsel: loszittend, afgebroken of uitgeslagen tanden	HV	
	- Verzorgt en bewaart de tand - Plaatst uitgeslagen tanden terug	UV	- Raakt de tandwortel niet aan - Spoelt met melk schoon - Bewaart de tand in melk of speeksel - Plaatst de tand terug (geen melktanden)
Oververhitting			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij oververhitting	- Benoemt gevaar oververhitting	K	
	- Herkent letsel door oververhitting	HV	
	- Normaliseert de lichaamstemperatuur - Reageert op stoornissen vitale functies. Bewustzijn ABC	UV	- Laat met de inspanning stoppen - Brengt in een koele omgeving - Verwijdert overbodige kleding - Geeft koele dranken: sportdranken - Geeft geen drinken bij stoornissen in het bewustzijn - Koelt actief af bij hitteberoerte: ventilator, afsponzen, nat laken
Onderkoeling			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij onderkoeling.	- Benoemt gevaren van actief opwarmen en bewegen	K	
	- Herkent lichte en ernstige onderkoeling	HV	

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
	<ul style="list-style-type: none"> - Beschermst tegen verdere afkoeling - Warmt actief op bij lichte onderkoeling - Reageert op stoornissen vitale functies. Bewustzijn/ ABC 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Brengt in droge, warme beschutte omgeving - Verwijdert natte kleding bij ernstige onderkoeling zonder te bewegen - Warmt actief op bij lichte onderkoeling: warme douche, kruiken, dekens, warme dranken (geen alcohol) - Geeft geen drinken bij stoornissen in het bewustzijn - Vermijdt beweging bij ernstige onderkoeling - Wikfelt in dekens: laat alleen het gezicht vrij, en pakt armen en benen afzonderlijk in
Bevriezing			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij bevriezing.	- Benoemt kenmerken van eerste-, tweede- en derdegraads bevriezing	K	
	- Herkent bevriezing	HV	
	<ul style="list-style-type: none"> - Beschermst tegen verdere bevriezing - Beperkt verontreiniging / besmetting van wonden 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Warmt op met water van maximaal 40 graden (controle met binnenkant pols of elleboog) - Warmt eventueel met lichaamswarmte op - Wrijft niet warm - Laat blaren heel - Dekt wonden steriel af
Vergiftiging			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij	- Herkent vergiftiging: via het spijsverteringskanaal, de luchtwegen /longen of de huid	HV	

Eindterm	Kenmerken	Codes	Uitwerking in beoordelingslijst
vergiftiging.	<ul style="list-style-type: none"> - Beperkt de inwerking van het gif - Schakelt altijd professionele hulp in 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Onderneemt pas actie na contact met meldkamercentralist - Geeft verpakking mee naar het ziekenhuis - Geeft geen mond-op- mond beademing bij cyanide - Brengt in de frisse lucht, laat niet plat liggen bij vergiftiging via luchtweg of longen - Spoelt langdurig bij giftige stoffen op de huid, trekt kleding en schoenen uit, ook al zitten ze vast
Steken en beten			
De kandidaat heeft de kennis en vaardigheden om eerste hulp te verlenen bij steken en beten.	- Benoemt de gevolgen van een tekenbeet	K	
	<ul style="list-style-type: none"> - Herkent een steek of beet - Herkent ernstige overgevoeligheidsreactie 	HV	
	<ul style="list-style-type: none"> - Beperkt de inwerking van het gif / de besmetting - Reageert op stoornissen vitale functies. Bewustzijn ABC 	UV	<ul style="list-style-type: none"> - Strijkt een angel uit met nagel of pincet zonder daarbij in het gifblaasje te duwen - Reageert snel op een steek in de keel - Verwijdert een teek zo snel mogelijk - Koelt de pijnlijke plek - Spoelt met zo heet mogelijk water of zeewater bij kwallensteken - Zuigt niet uit, snijdt niet in de wond en bindt ook geen lichaamsdelen af bij een slangenbeet

© 2013 Het Oranje Kruis, Den Haag

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande toestemming van Het Oranje Kruis worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt. Het is wel toegestaan om een kopie te maken voor eigen gebruik zoals bedoeld in artikel 16b Auteurswet.

Hoewel de inhoud van deze uitgave met uiterste zorg is opgesteld, aanvaardt Het Oranje Kruis geen aansprakelijkheid voor (de gevolgen van) eventuele fouten of onvolkomenheden.